

ENERJİ HAM MADDELERİ ETÜT VE ARAMA DAİRE BAŞKANLIĞI; 2005-2006 YILI ÇALIŞMALARI VE 2007 YILI HEDEFLERİ

Hayrullah DAĞISTAN*

Dünyada teknolojik ve ekonomik gelişmişliğe paralel olarak enerji ham maddelerine olan ihtiyaç giderek artmaktadır. Artan bu ihtiyacı karşılamak için ülkeler fosil enerji kaynaklarının yanında; biokütle, rüzgâr, nükleer, dalga, güneş ve jeotermal gibi alternatif enerji kaynak aramalarına yönelmiştir.

Ülkemizde son yıllarda yıllık enerji ihtiyacı %7 oranında artmaktadır. Ülkemizde dışa bağımlılığı azaltarak yerli fosil ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın enerji üretimindeki payını artırmak ve bunun güvenilir ve sürdürülebilir olması için de bilinen fosil ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın hem rezervlerinin arttırılması, hem de yeni sahaların keşfedilmesi amacıyla MTA Genel Müdürlüğü, DPT 9. Kalkınma Planı'nda da öngörülen hedeflere paralel olarak, yoğun bir şekilde kömür ve jeotermal arama çalışmalarına ve bu kaynaklara yönelik projelere ağırlık verilmiştir.

Kömür Aramaları

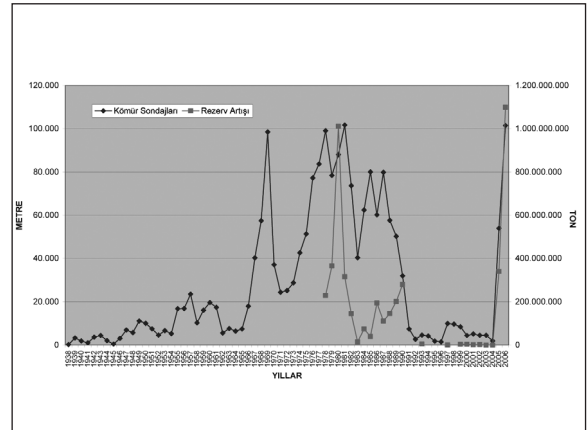
1992 yılından beri neredeyse durma noktasına gelmiş kömür aramalarına yeniden başlanmış, bu amaçla 2010 yılına kadar yapılacak kömür aramaları için 16 adet hedef alan belirlenerek taslak projeler oluşturulmuştur. Bu hedef doğrultusunda 164 000 m yatırım bütçesinden olmak üzere toplam 310 bin m sondaj programlanmıştır ve 1 milyar ton rezerv artışı hedeflenmiştir. Bu amaçla 2005-2006 yılında Türkiye genelinde 51 adet ruhsat alınmıştır.

2005 yılında Trakya, Soma, Afşin-Elbistan'da gerçekleştirilen 54000 m sondajlı arama sonucunda; Trakya'da 8 milyon ton yeni ve Trakya'da

600 milyon ton mümkün potansiyel rezerv belirlenmiş ve yine 2005 yılında başlayan sondajlı çalışmalarda Afşin-Elbistan'da 2006 Ekim sonu itibarı ile 92000 m sondajlı arama yapılarak parasal değeri 50 milyar YTL' dir yaklaşık 732 milyon ton ilave rezerv saptanmıştır.

Manisa-Soma'da ise 2006 yılında yapılan 5000 m sondajlı arama sonucunda parasal değeri 15 milyar YTL olan 100 milyon ton ilave rezerv sağlanmıştır. Trakya ve Afşin - Elbistan'da sondajlı çalışmalar devam etmektedir.

MTA Genel Müdürlüğü Yıllar İtibari ile Kömür Sondajları ve Rezerv Artışı

2007 yılı için programlanan kömür etüt ve sondajlı aramaları çalışmalarında talep edilen 3 729 Milyon YTL lik ödenek karşılığında toplam 1 540 km² lik etüt, toplam 26.750 m sondajlı arama yapılarak talep edilen ödenek=3.729 Milyon YTL

100 Milyon ton yeni linyit rezervi, 400 Milyon ton bilinen sahalarda ilave rezerv artışı ve 76 Milyar YTL toplam getiri+istihdam hedeflenmiştir.

2007 kömür proje alanları ve iş miktarları 16 adet hedef kömür proje alanı ve 2005-2010 yılları programlanan çalışmalar toplam planlanan sondajlı arama=310.000 m (devam eden ücretli işler dahil)

*Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Enerji Hammaddeleri Etüt ve Arama Dairesi, Ankara

Toplam sondajlı arama= 18.000 m.
Talep edilen ödenek= 9.13 Milyon YTL

2007 hedef:

300 MWt ISI + 10 MW elektrik enerjisi
Bunun eş değeri: 226000 ton/yıl petrol ya da
286 milyon m³/yıl doğal gaz.

Sonuç: 143 Milyon YTL yıllık sürekli getiri+istih-
damdır.

Dairemizce bugüne kadar fosil katı yakıt ola-
rak: 8,3 milyar ton linyit, 1,3 milyar ton taş kömü-
rü, 82 milyon ton asfaltit, 1.6 milyar ton bitümlü
şeyl, kurulu güç: 9.116,8 mw olup, 10.000 Mw
daha artırılabilir. 9.129 ton uranyum, (yeni
ünitelerle birlikte) 380 bin ton toryum rezervleri
ortaya çıkarılmıştır.

Enerji Ham Madde Etüt ve Arama Dairesi 2007 Yılı Jeotermal Enerji Arama Çalışmaları

